

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2016-12-31

Revisionsrapport

Västernorrlands läns landsting

KPMG AB

2017-04-12

Antal sidor 15

Västernorrlands läns landsting

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2016-12-31

KPMG AB

2017-04-12

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
1.1	Räkenskaperna och årsredovisningen	2
1.2	Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål	2
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfråga	3
2.2	Avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Ansvarig nämnd	4
2.5	Projektorganisation	4
2.6	Metod	4
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Årsredovisningen	5
3.2	Redovisningsprinciper	5
3.3	Balanskrav	5
3.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	6
3.4.1	Bakgrund	6
3.4.2	Finansiella mål	7
3.4.3	Verksamhetsmål	8
3.5	Resultaträkning	10
3.6	Balansräkning	13
3.7	Kassaflöde	13
3.8	Sammanställd redovisning	14
3.9	lakttagelser vid granskning av årsredovisningen	14

1 Sammanfattning

Vi har av landstingets revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2016. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2016.

Landstingets revisorer ska enligt 9 kap KL¹ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande (9 §). Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

1.1 Räkenskaperna och årsredovisningen

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Även detta år har tjänsteköp från bemanningsföretag ökat markant. Se avsnitt 3.5
- I likhet med tidigare finns det budgeterade oförutsedda intäkter, dock endast 31 mkr detta år att jämföra med 224 mkr föregående år. Vi anser att en budget ska vara realistisk, men upprättad med viss försiktighet. Vår uppfattning är att det är tveksamt att upprätta en budget med oförutsedda intäkter. Se avsnitt 3.5
- I avsnitt 3.9 finns ett antal iakttagelser avseende årsredovisningen, framförallt avseende redovisningsteknisk natur.
- Vi har noterat att landstinget fortfarande inte har gått över till komponentmetoden när det gäller att bedöma nyttjandeperioden avseende väsentliga anläggningstillgångar. Enligt årsredovisningens redovisningsprinciper har ett arbete påbörjats och förväntas vara implementerat i mindre delar under 2017.

Vi bedömer, beaktat ovan, att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av landstingets resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Regionstyrelsen bedömning avseende det finansiella målet är att det delvis har nåtts. Vi delar den bedömningen avseende 2016, men betonar även vikten av en långsiktig budgetföljsamhet och god ekonomisk hushållning över tid.

¹ Kommunallag (1991:900)

Västernorrlands läns landsting

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2016-12-31

KPMG AB

2017-04-12

Verksamhetsmål

Baserat på årsredovisningen och den sammanställning som finns i arbetsmaterialet delar vi regionstyrelsens bedömning om att målen för invånarperspektivet och processperspektivet är nära att nås samt att målen för medarbetarperspektivet inte uppnås. Bedömningen är utifrån de mål som är formulerade i styrkorten eftersom det saknas sådana mål i landstingplanen.

Vi rekommenderar regionstyrelsen att verka för att mätbara verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning inarbetas i landstingsplanen. Vi rekommenderar också att regionstyrelsen lämnar tydligare information om målluppfyllnaden så att bedömningen om målet har uppnåtts eller inte kan ske på ett objektivt sätt.

2 Bakgrund

Vi har av landstingets revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2016. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2016.

Landstingets revisorer ska enligt 9 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande (9 §). Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om landstingets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

2.2 Avgränsning

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL² och Skyrev³. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för år 2016. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen i syfte att inhämta tillräckliga revisionsbevis på motsvarande som för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen. Det innebär att vi har granskat sidorna 21-90 vad gäller nyckeltal samt stämt av balanskravsredovisning, resultat och balansräkning inkl noter mot underlag. Sidorna 1-20 har endast granskats utifrån om informationen är förenligt med de finansiella delarna.

² Sveriges Kommuner och Landsting

³ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Västernorrlands läns landsting

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2016-12-31

KPMG AB

2017-04-12

Vad gäller avsättning och ansvarsförbindelse avseende pensionsåtagandet har vi förlitat oss på de uppgifter landstinget har erhållit från pensionsadministratören Skandia. Vi har i vår granskning inte gjort någon aktuariell granskning.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer

- Kommunallag och kommunal redovisningslag
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av landstingfullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser regionstyrelsens årsredovisning.

Rapporten är saklighetsgranskad av Margareta Tufvesson, ekonomi- och finansdirektör, Lars Halén, redovisningschef samt av Hanna Vahlund, planeringschef.

2.5 Projektorganisation

Granskningen har genomförts av Lena Medin, certifierad kommunal revisor, och Frida Kolbäck, auktoriserad revisor samt Peter Nordin, revisorsassistent.

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän och politiker
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen samt revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag. Översiktlig analys av övriga poster.

3 Resultat av granskningen

3.1 Årsredovisningen

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av landstingets resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Vi bedömer i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av landstingets resultat och ställning.

Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av KRL, utan betraktas som underlag till landstingets förvaltningsberättelse. Såsom framgår under avgränsning har vi bedömt om informationen är förenlig med de finansiella delarna.

3.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med KRL och RKR:s rekommendationer.

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med redovisningschefen samt översiktlig avstämning av landstingets årsredovisning mot RKR:s gällande rekommendationer.

Bedömning

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att landstinget i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

3.3 Balanskrav

Ett landsting ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information⁴ om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i KRL och KL.

I KL stadgas även att landstingen ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar landstingens ekonomi.

Landstinget redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Landstingets överskott för året uppgår till 95 mkr. Vid avstämning av balanskravet avgår årets realisationsvinster, 12 mkr från årets resultat, i enlighet med gällande principer. Justerat resultat enligt balanskravet uppgår därmed till 83 mkr. Från tidigare år finns det underskott på 357 mkr vilket innebär att det är totalt 274 mkr som

⁴ Oktober 2015

Västernorrlands läns landsting

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2016-12-31

KPMG AB

2017-04-12

ska återställas. Av det underskottet ska 138 mkr återställas senast 2017 och resterande 136 mkr återställas senast 2018. Budget för 2017 resp 2018 uppgår till 151 mkr resp 207 mkr. Om landstinget skulle klara dessa mål skulle underskotten kunna återställas i rätt tid, men i årsredovisningen under ekonomiperspektivet skriver regionstyrelsen att det kommer bli svårt att nå budgeterat resultat för 2017.

Bedömning

Vår bedömning är att det råder stor osäkerhet om det balanserade underskottet kommer kunna täckas under de kommande två åren.

3.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

3.4.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Landstingsfullmäktige har i "Landstingsplan 2016 2018" mål indelade under fyra perspektiv invånare, processer, medarbetare och ekonomi.

Landstinget Västernorrland ska enligt inledningen av planen långsiktigt ta ett såväl socialt, ekonomiskt som ekologiskt ansvar. Ständiga förbättringar i ekonomistyrning och verksamhetsstyrning ska säkerställa att landstinget kan erbjuda

- En trygg, jämlik och nära vård
- En hållbar landstingsekonomi
- En god personalpolitik
- En stark regional utveckling i samarbete med andra regioner

Av avsnittet samlad bedömning framgår

"Såväl generella som strukturella insatser behövs inom alla fyra perspektiven för att nå verksamhets- och finansiella mål."

Västernorrlands läns landsting

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2016-12-31

KPMG AB

2017-04-12

3.4.2 Finansiella mål

Landstingsfullmäktige har fastställt finansiella målsättningar i landstingsplan 2016-2018.

I årsredovisningens avsnitt "Ekonomiperspektivet" finns måluppfyllelsen för de finansiella målen enligt landstingsplanen redovisade.

Mål uppfyllelsen beskrivs i årsredovisningen med följande symboler

Tre symboler betyder att målen nåtts

Två symboler betyder att målen är nära

En symbol betyder att målen inte har nåtts under verksamhetsåret

Mål	Mått	Utfall 2015	Utfall 2016
God ekonomisk hushållning vilket ska motsvara en procent av landstingets intäkter, generella statsbidrag och utjämning, det vill säga cirka 70 miljoner kronor i årligt positivt resultat.	Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster.	-223 mnkr 	+36 mnkr
Pensionsförvaltningen tillförs årligen minst ett belopp som motsvarar den årliga förändringen av landstingets pensionsavsättning.	Avsättning till pensionsförvaltningen.	0 mnkr 	140 mnkr
Alla förvaltningar ska nå minst budgeterat resultat.	Ekonomiskt resultat per förvaltning.	Sju av nio förvaltningar klarar målet 	Sju av nio förvaltningar klarar målet

Bedömning:

Vi delar regionstyrelsens bedömning att de finansiella målen endast delvis har nåtts under 2016.

Västernorrlands läns landsting

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2016-12-31

KPMG AB

2017-04-12

3.4.3 Verksamhetsmål

Följande landstingsgemensamma inriktningsmål finns för de fyra perspektiven som används i styrmodellen balanserad styrning (ekonomiperspektivet kommenteras i föregående avsnitt):

Perspektiv	Inriktningsmål
Invånarperspektivet	Jämlik fördelning av resurser utifrån behov
Processperspektivet	Effektiva och framgångsrika verksamheter
Medarbetarperspektivet	Medarbetarna är delaktiga och har en bra arbetsmiljö
Ekonomiperspektivet	En ekonomi i balans över tid

Målen och mått är fastställda av regionstyrelsen och övriga nämnder i respektive styrkort.

I landstingsplanen finns, i likhet med tidigare år, inte någon beskrivning av målens koppling mot kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning. Det framgår inte heller hur stor andel av målen som ska vara uppnådda för att perspektivet som helhet ska bedömas som uppnått eller som delvis uppnått. Flertalet av måtten är mätbara medan andra ger utrymme för mer subjektiv bedömning (t ex samverkan med kommunerna utvecklas inom ramen för SocialKola).

Vi har tagit del av den redovisning som lämnas i årsredovisningen för respektive perspektiv. Utöver vad som framgår i årsredovisningen har vi tagit del av ett arbetsmaterial där varje enskilt mål markerats om det har uppnåtts, är nära att uppnås eller inte uppnåtts. I arbetsmaterialet är "nära att uppnås" definierat såsom att 75 % av önskad nivå är uppfyllt.

Invånarperspektivet

Regionstyrelsens bedömning är att målet är delvis uppnått.

Det övergripande målet "Varje verksamhet ska följa upp och analysera ett område ur ett grundläggande jämställdhetsperspektiv". Måttet avser andel verksamheter som följt upp och analyserat det övergripande målet. Målnivån för måttet är satt till 100 %. Utfallet anges som "kvalitativ bedömning". Av texten framgår att ett visst arbete har genomförts men det framgår också att hälsocentralerna inte arbetat specifikt med området. Vår tolkning av den kvalitativa beskrivningen är att samtliga verksamheter inte har arbetat med det grundläggande jämställdhetsperspektivet.

Till invånarperspektivet finns 20 mål uppräknade fördelade på nämnder och styrelse. Av tabellerna framgår att hälso- och sjukvårdsnämnden klarat ett av åtta mål och regionstyrelsen klarat två av fem mål. Folkhälso-, primärvårds- och tandvårdsnämnden har sju mål indelade i tretton mått. Av dessa har fem mått klarat de angivna målvärdena. Ett par av måtten ligger väldigt nära angivna målvärden, men inget av mål uppnår samtliga angivna mått.

Västernorrlands läns landsting

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2016-12-31

KPMG AB

2017-04-12

Processperspektivet

Regionstyrelsens bedömning är att målet är delvis uppnått.

Av sammanställningen till de fem gemensamma målen framgår att två mål har följts upp mot de målnivåer som anges. Inget av dessa två mål har uppnåtts. Målet gällande ”bra läkemedelsanvändning” borde enligt vår bedömning ha kunnat mätas utifrån måttet ”andel verksamheter som uppfyller läkemedelsenhetsens fastställda kvalitetsindikatorer” men har liksom övriga tre utvärderats genom kvalitativ beskrivning. I texten till läkemedelsanvändningen framgår att gällande primärvården så ses en förbättring och för rättspsykiatriska regionkliniken rapporteras att målen har uppfyllts, medan att målet på sjukhusverksamhetsnivå har strukits. Några värden framgår inte av texten. Av texten till den kvalitativa bedömningen samverkan med kommuner kan vi inte göra någon tolkning om regionstyrelsen anser att målet har uppnåtts eller inte.

Det finns totalt 12 mål per styrelse och nämnder redovisade. Av sammanställning och text till hälso- och sjukvårdsnämndens nio mål tolkar vi att inget av målen har uppnåtts varav några inte kan mätas. Inte heller regionstyrelsen når något av målen.

Medarbetarperspektivet

Regionstyrelsen bedömer att målet inte har uppnåtts, vilket överensstämmer med att inget av de fyra mål som redovisas (inklusive hälsoindex) har klarats.

Bedömning

Vi anser att det är viktigt att landstingsplanen innehåller ett tydliggörande angående målens koppling till kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning. Det är också viktigt att notera att kommunallagen föreskriver att mål både för ekonomi och för verksamhet ska finnas, som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Vi rekommenderar att styrelsen verkar för att en sådan koppling inarbetas i planen.

Såsom målen är formulerade i landstingsplanen är det inte möjligt att bedöma måluppfyllelsen. Vad som ska uppnås konkretiseras först i styrkortet som fastställs av styrelse och nämnder. Vi anser att regionstyrelsen som beredande organ ska stämma av att styrkortets mål och mått motsvarar fullmäktiges intentioner samt överlämna beslutsunderlaget till fullmäktige för fastställande. Det bör i den beredningen också kontrolleras att målen är mätbara. På så sätt kan fullmäktige säkra att nivåerna för de mål som fastställts också motsvarar de mål fullmäktige antagit med betydelse för god ekonomisk hushållning.

Vi anser att uppföljningen av målen bör ske på ett mer tydligt sätt så att läsaren till varje mål kan se om målet/måttet har uppnåtts eller inte. Det gäller särskilt de kvalitativa beskrivningarna där det kan vara svårt att se på vilka grunder bedömningen skett.

Baserat på årsredovisningen och den sammanställning som finns i arbetsmaterialet delar vi regionstyrelsens bedömning om att målen för invånarperspektivet och processperspektivet är nära att nås samt att målen för medarbetarperspektivet inte uppnås. Bedömningen är såsom framgår ovan gjord utifrån de mål som är formulerade i styrkortet eftersom det saknas sådana mål i landstingsplanen.

Västernorrlands läns landsting

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2016-12-31

KPMG AB

2017-04-12

Vi rekommenderar regionstyrelsen att verka för att mätbara verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning inarbetas i landstingsplanen. Vi rekommenderar också att regionstyrelsen lämnar tydligare information om måluppfyllnaden så att bedömningen om målet har uppnåtts eller inte kan ske på ett objektivt sätt.

3.5 Resultaträkning

Belopp mnkr	Utfall 2016-12-31	Budget 2016	Prognos 2016 per 2016-08-31	Utfall 2015-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-7 016	-6 953	-7 010	-6 584
Förändring i% jämfört med föregående år	-6,6%			-1,7%
Skatteintäkter,statsbidrag och utjämning	7 101	7 021	7 054	6 457
Förändring i% jämfört med föregående år	10,0%			3,2%
Finansnetto	10	4	10	-8
Resultat	95	72	54	-135
Verksamhetens nettokostnad inkl finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag	98,8%	99,0%	101%	102%

Verksamhetens nettokostnader överstiger budget med 63 mkr (0,9 %). Skatteintäkter och statsbidrag har dock ökat mer, 80 mkr, vilket gör att resultatet blev bättre än både budget och prognos 2016. Den stora förändringen mot budget ligger i ökade skatteintäkter och ökade statsbidrag, landstinget har erhållit 53 mkr i ökat statsbidrag avseende läkemedel och 55 mkr i extra statsbidrag för rådande flyktingsituation.

Västernorrlands läns landsting

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2016-12-31

KPMG AB

2017-04-12

Ökningen av verksamhetens nettokostnader i löpande priser har jämfört med 2015 ökat med 432 mkr, vilket motsvarar 6,6% att jämföra föregående års ökning som var 1,7%. Nedan har den redovisade ökningen specificerats på olika kostnadslag:

	2016	2015	Förändring nettokostnad mkr	%
Verksamhetens intäkter	1 157	1 043	114	10,9%
Verksamhetens kostnader				
<i>Personalkostnader</i>	-4 070	-3 818	252	6,6%
<i>Köpt verksamhet, inköp material</i>	-3 058	-2 799	259	9,3%
<i>Övriga verksamhetskostnader</i>	-855	-820	35	4,3%
Summa	-7 983	-7 437	546	7,3%
<i>Avskrivningar</i>	-190	-190	-	-
Verksamhetens nettokostnad	-7 016	-6 584	432	6,6%

I likhet med tidigare år ligger den största kostnadsökningen i köpt verksamhet, av ökningen på 259 mkr förklaras 125 mkr av ökade köp från bemanningsföretag. Det är köp av sjukskötersketjänster som förklarar den största ökningen, 77 mkr, total kostnad 108 mkr. Den totala kostnaden för köpta tjänster från bemanningsföretag uppgår till 380 mkr, en ökning med 49% jämfört med föregående år.

Västernorrlands läns landsting

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2016-12-31

KPMG AB

2017-04-12

Resultat per nämnd

Verksamhet-Belopp i mkr	Utfall 2016	Prognos	Budget 2016	Avvikelse
Regionstyrelsen	71,2	44,6	0	71,2
FPT-nämnden	-27,4	-22,5	0	-27,4
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-85,9	-83,8	0	-85,9
Patientnämnd och Etisk nämnd	0,9	0	0	0,9
Landstingets revisorer	0,6	0	0	0,6
Summa styrelse och nämnder	-40,6	-61,7	0	-40,6
Finansiering	136,0	115,4	72	64,0
Resultat	95,4	53,7	72	23,4

I likhet med tidigare år är det Hälso- och sjukvårdsnämnden som visar det största underskottet, dock är resultatet 240 mkr bättre 2016 jämfört med 2015. Denna resultatförbättring förklaras av ökade anslag till specialistvården. Det ökade anslaget motsvarar det underskott som specialistvården redovisade 2015. Vilket innebär att specialistvården egentligen visar ett resultat som är 85 mkr sämre än föregående år och en stor del av denna försämring förklaras av ökade köp från bemanningsföretag, se kommentarer under analys av verksamhetens nettokostnader.

I likhet med tidigare år har vi noterat att ett par nämnder har budgeterade oförutsedda intäkter. Detta år finns det en post på 31,3 mkr att jämföra med 224 mkr föregående år. Den största delen av denna post, 22,7 mkr, svarar hälso- och sjukvårdsnämnden, specialistvården, för.

Västernorrlands läns landsting

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2016-12-31

KPMG AB

2017-04-12

3.6 Balansräkning

Belopp i mkr		
	2016-12-31	2015-12-31
Balansomslutning	4 610	4 336
Redovisat eget kapital	1 113	1 018
Eget kapital reducerat med ansvarförbindelse pensioner	-3 304	-3 568
<i>Soliditet redovisad</i>	24%	23%
<i>Soliditet med hänsyn till de pensionsförpliktelser som inte redovisas bland skulder</i>	Negativ	Negativ
Omsättningstillgångar	2 291	2 099
Kortfristiga skulder	1 210	1 147
<i>Balanslikviditet</i>	189%	183%

Soliditeten visar betalningsförmågan på lång sikt. Landstingets redovisade soliditet har minskat från 47% år 2007 till 24% år 2016, dvs en minskning med 23 procentenheter. Jämfört med föregående år har soliditeten ökat med en procentenhet till följd av det positiva resultatet för året. Om den ej bokförda pensionsskulden beaktas är soliditeten liksom tidigare kraftigt negativ, -71,7%.

Likviditeten visar betalningsförmågan på kort sikt. En svag soliditet kan i förlängningen leda till en ansträngd likviditet. Som mått bör likviditeten teoretiskt uppgå till 100%, dvs de tillgångar som på kort sikt kan omsättas i pengar bör vara lika stora som de skulder som ska betalas på kort sikt. Landstinget bedömer betalningsberedskapen som god, bland annat eftersom det också finns ej utnyttjade kreditlöften på 300 mkr. Att notera när det gäller likviditeten är att den historiskt har uppgått till ca 220% men numera ligger på 189% vilket är ett tecken på att likviditeten har försämrats under årens lopp till följd av de stora underskotten.

3.7 Kassaflöde

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR:s rekommendation 16.2.

Av betalningsflödesrapporten framgår att landstingets verksamhet före avskrivningar under år 2016 givit ett överskott på 403 mkr. Investeringar har gjorts med 262 mkr. Finansieringsverksamheten är oförändrad för året. Förändringen av likvida medel uppgår till 141 mkr.

Västernorrlands läns landsting

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2016-12-31

KPMG AB

2017-04-12

3.8 Sammanställd redovisning

Enligt KRL 8 kap 2 § ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personerna i vilka landstinget har ett betydande inflytande. Enligt RKR 8:2 framgår att betydande inflytande förutsätts föreligga när landstingets innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person, men även andra faktorer ska beaktas. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

De juridiska personer som, förutom Landstinget, i första hand är aktuella är Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län (50 %), Stiftelsen Läns museet Västernorrland (70 %) och Scenkonst i Västernorrland AB (60 %).

Fr.o.m. 2009 upprättar landstinget ingen sammanställd redovisning vilket enligt vår bedömning är förenligt med RKR:s rekommendation nr 8:2 från juni 2009. Detta beror på att övriga juridiska personer endast har en ringa omsättning och balansomslutning i förhållande till Landstinget. Ringa omsättning eller balansomslutning anses något förenklat uttryckt föreligga när dessa understiger 5 %. Vi rekommenderar dock Landstinget att följa upp om något av dessa innehav skulle växa och eventuellt överstiga 5 % av Landstingets balansomslutning.

3.9 Laktagelser vid granskning av årsredovisningen

- I likhet med tidigare år och i enlighet med vad som anges i redovisningsprinciperna periodiseras inte skulder för OB-tillägg. Ingen förändring har gjorts avseende detta. Dock har vi tittat på vilken effekt detta kan ha på redovisningen och bedömer att det endast blir ett periodiseringsfel mellan månaderna då denna post betalas ut och regleras varje månad.
- Vi har i vår granskning av årsredovisningen noterat att balanskravsutredningen inte följer RKR:s rekommenderade uppställningsform fullt ut.
- Vad gäller avsättning och ansvarsförbindelse avseende pensionsåtagandet har vi förlitat oss på de uppgifter landstinget har erhållit från pensionsadministratören Skandikon. Vi har i vår granskning inte gjort någon aktuariell granskning.

KPMG, dag som ovan

Lena Medin
Huvudansvarig
Certifierad kommunal revisor

Frida Kolbäck
Auktoriserad revisor